

Protokoll fört vid enskild föredragning

Regeringskansliet

Enheten för rättsliga och internationella enheten, Rk1a

Beslutande

Vicelantråd

Harry Jansson

Föredragande

Jurist

Sophie Mecklin

Justerat

Omedelbart

Ärende/Dnr/Exp.

Beslut

Nr 79

Ansökan om jordförvärvstillstånd gällande fastigheten

Nissebo i Sunds kommun

ÅLR 2020/1595

375 Rk1a

Landskapsregeringen *avslår* ansökan om jordförvärvstillstånd gällande fastigheten Nissebo RNr 2:83 i Sunds kommun.

Bakgrund

Sökanden anhåller om tillstånd att förvärva och besitta fastigheten Nissebo RNr 2:83 i Sunds kommun (771-412-2-83). Fastigheten om 4 700 m² är belägen inom oplanerat område och gränsar till vatten. Till fastigheten hör inga andelar i samfälliga jord- eller vattenområden. Fastigheten är bebyggd med stuga.

Avsikten med förvärvet är fritidsbruk. Av ansökan framgår att sökanden inte har varit bosatt i landskapet och har inte innehaft hembygdsrätt. Av handlingarna i ärendet framgår att sökandens släkt på sökandens mors sida kommer från Åland.

Fastigheten ägs idag av sökandens morbror och i ansökan uppges att sökandens morfar tidigare ägde fastigheten. Av ansökan framgår vidare att fastigheten har funnits i slakten under sökandens uppväxt och att sökanden hoppas att kulturarvet kan gå vidare nu när fastigheten går till försäljning. Fastigheten är till försäljning på öppna marknaden.

Kommunens utlåtande

Sunds kommun har den 16 mars 2020 beslutat att förorda jordförvärvsrendet med stöd av 12 § landskapslagen (2003:68) om jordförvärvsrätt och jordförvärvstillstånd.

Motivering

Landskapsregeringen konstaterar att kriterierna för beviljande av jordförvärvstillstånd för fritidsboende huvudsakligen framgår ur 4 § 2 mom. 1 punkten landskapsförordningen (2003:70) om jordförvärvstillstånd. Om inte särskilda skäl däremot föreligger, ska jordförvärvstillstånd beviljas enligt 4 § 2 mom. 1 punkten landskapsförordningen om:

1. Sökanden är född i landskapet Åland och har bott i landskapet Åland till cirka 12 års ålder. Alternativt har sökanden bott i landskapet Åland så länge att den aktiva, medvetna uppväxttiden infallit medan sökanden bott i landskapet.
2. Markområdet och sökandens tidigare markinnehav understiger tillsammans 4 000 m².
3. Marken utgörs inte av ett attraktivt eller känsligt strandområde.

Med beaktande av att sökanden inte är född och uppvuxen i landskapet, samt med beaktande av att fastigheten överstiger 4 000 m² kan jordförvärvstillstånd inte beviljas med stöd av 4 § 2 mom. 1 punkten landskapsförordningen om jordförvärvstillstånd. Eftersom ingen av de punkter som framgår av 4 § 2 mom. landskapsförordningen om jordförvärvstillstånd är tillämplig i detta fall ska ansökan prövas enligt 12 § landskapslagen (2003:68) om jordförvärvsrätt och jordförvärvstillstånd. Vid prövningen bör beaktas bland annat sökandens anknytning till landskapet Åland och avsikt att fast bosätta sig i landskapet samt markområdets storlek, beskaffenhet och användningsändamål.

Sökanden har en viss anknytning till landskapet genom släktskap. Sökanden är dock inte fast bosatt i landskapet och har inte heller uppgett en avsikt att fast bosätta sig i landskapet, vilket talar emot ett beviljande av tillstånd. Fastigheten är även större än vad lagstiftaren ansett vara skäligt för fritidsbruk enligt 4 § 2 mom. 1 punkten landskapsförordningen om jordförvärvstillstånd, dvs 4 000 m², varför även markområdets storlek talar emot ett beviljande av tillstånd. Dessutom gäller förvärvet ett köp av en fastighet som är till försäljning på öppna marknaden och inte t.ex. ett arv av fast egendom efter förälders syskon.

Syftet med jordförvärvslagstiftningen är enligt 1 § jordförvärvslagen (1975:7) för Åland att behålla jordegendomen på Åland i den åländska befolkningens händer. De kriterier för beviljande av jordförvärvstillstånd som framgår ur 4 § 2 mom. 1 punkten landskapsförordningen om jordförvärvstillstånd, och som möjliggör att personer som har en stark anknytning till Åland men inte längre är bosatta i landskapet beviljas jordförvärvstillstånd för fritidsfastigheter, utgör i sig redan ett undantag från lagstiftningens huvudsakliga syfte. Med beaktande av detta finner landskapsregeringen inom ramen för sin prövningsrätt att det inte är ändamålsenligt att göra ytterligare avsteg från jordförvärvslagstiftningens syfte. Ansökan ska därför avslås.

Landskapsregeringen konstaterar avslutningsvis att överlåtelsehandling för fastigheten Nissebo RNr 2:83 ännu inte har upprättats och fastigheten har således ännu inte överlåtits till sökanden. Av denna anledning finner landskapsregeringen inte orsak att i enlighet med 6 § 1 mom. jordförvärvslagen (1975:7) för Åland foga ett tillkännagivande till avslaget om att egendomen ska överlåtas till någon som har rätt att äga sagda egendom inom sex månader från landskapsregeringens beslut.

Tillämpade lagrum

1 § jordförvärvslagen (1975:7) för Åland
12 § landskapslagen (2003:68) om jordförvärvsrätt och jordförvärvstillstånd
4 § 2 mom. 1 punkten landskapsförordningen (2003:70) om jordförvärvstillstånd
